

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Sect. 2. Causæ seu convenientiæ ejusdem matrimonii ex parte Deiparæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

aufferri regnum & tradi Davidi. Ad eundem planè modum cùm Christus in utero Virginis ungendus esset à Spiritu Sancto Oleo lætitiæ præ participibus suis. Psalm. 44. ne diabolus hoc resciret, objectum est oculis ejus Virginis & Iosephi matrimonium, ut non adverteret Sacramentum.

XVI. Quartò, ut haberet à quo nutrire-
tur, idest certò, ex officio & obligatio-
ne, & ab eo quantum egere voluit (vo-
luit porrò quantum alii) curaretur.
Ioseph autem per desponsationem cum
Mariâ Matre ejus antequam ipse in cã
concuperetur, strictissimè tenebatur
cum alere & curare quantum egebat,
tanquam qui hoc modo erat verè Pater
ejus. Et per hoc etiam Christus, ut ita
loquar debitor Divi Iosephi constitui
voluit: Ex quo quanta ejus dignitas?
quanta excellentia? quanta merita? fu-
sus patebit ex iis quæ postea dicemus?

Quintò denique & ultimò, ut sub eo
XVII. sibi hoc modo obstricto securus esset à
malevolis, securè deportaretur in Æ-
gyptum, & liberaretur ab impiissimo
Herode qui quæsiturus erat puerum ad
perdendum cum, à perfidis Judæis,
qui ut impio Regi placerent, quære-
bant animam pueri. Ad rem D. Chry-
sologus serm. 146. circa med. *Quid est,*
inquit, quod ad Sponsam & non ad libe-
ram cælestis innocentia destinatur arca-
num. Et post multas rationes hanc in-
ter alias tangit his verbis. *Prædixerat*
Isaias cap. 7. Virginem parere Deum Cæli,
Regem terra, orbis Dominum, Reparato-
rem mundi, mortificatorem mortis, Red-
ditorem vita, perpetuitatis Authorem:
hoc quàm esset mundanis triste, terribile
Regibus, pavendum Judæis, ipse Domini-
cæ Nativitatis probavit eventus. Namq̃,
sibi natum Christum nunciantibus Magis
audivit Judæa, Herodes didicit, mox per-
dere Judæi, Herodes occidere molitus est
Christum, & dum successorem sibi timuit,
omnium perdere conati sunt Salvatorem:
Denique quia ipsum invenire nequiverunt,
delent patriam, lac miscent sanguini, co-
evos ejus parricidali furore collidunt, la-
mant innocentia socios, quia culpa parti-
cipes invenire non poterant quos punirent:
Et si jam nato Christo hæc faciunt, concepto
Christo tanta feritas quid fecisset? Hinc
est quod providetur Sponsus, providetur

maritalis species, ut celet miraculum, ut
tegar signum, ut velet Virginis partum, ut
crimini non det locum, ut furentis inse-
dias sic eludat: Christus quamvis morti
debitus, statim si fuisset ab utero extin-
ctus, mors præcept quod nostræ saluti ve-
nerat, abstulisset. Hæc D. Chrysologus.

SECTIO II.

Causa seu convenientia ejusdem
Matrimonii ex parte
Deiparæ.

P Rima hujus sacri conjugii ex parte XVIII.
Christi convenientia fuit ipsius
honos, ne scilicet haberetur tunc ut
illegitimus: fuit etiam prima ex parte
Virginis Matris ejus. Si enim ipsa ex-
tra conjugium peperisset apud ignaros
mysterii, & perfidos Judæos, non vir-
go sed scortum habita fuisset. Quis
namque videns puellam gravidam
& non desponsatam, putaret virgi-
nem & non potius corruptam? Quis
puellæ adultæ dicenti se absque ul-
lius viri commercio concepisse & ute-
rum gestare, crederet? si filio Dei tot
miraculis inlyto, tantâ vitæ integrita-
te conspicuo, tam admirabili sapientiâ
& prudentiâ prædito, isti non peperce-
runt, cum modò voracem, modò vini
potatorem, modò peccatorum & Pu-
blicanorum amicum, modò Samarita-
notum & dæmonium habentem, modò
insanum, modò blasphemum, modò
populi subverforem, modò seditiosum
appellantes, quomodo puellæ matri
ejus sine viro gravidæ, pepercissent?
Fuit ergo, inquit D. Ambrosius lib. 2.
in Lucam, *desponsata Virgo ne temerata*
virginitatis adneretur infamiâ, cui gra-
vis alvus corruptela videretur insigne
præferre. Tolerabilius verò, inquit Divus
Bernardus homil. 2. super missus est,
atque honestius fuit putari ad tempus Chri-
stum de conjuge fuisse natum, quam de for-
nicatione.

Discant hinc virgines non solùm ca-
stitati suæ consulere, sed & bonæ famæ,
nec putent se fecisse satis quod non ca-
dant in impuritatem carnis, nisi etiam
tollant causas & occasiones malæ suspi-
cionis: utrumque necessarium est veræ
XIX.
M m virginis,

virgini, conscientia, & fama: conscientia, sibi: fama, proximo. Hinc Divus Ambrosius loco mox citato: *Sciebat, inquit, teneram esse Virginis & lubricam famam pudoris: servatur itaque Sancte Maria sicut pudore integra, ita inviolabilis opinione virginitas: oportet enim Sanctos & ab iis bonum testimonium habere qui foris sunt, nec decuit sinistra virginibus opinione viventibus velamen excusationis relinquere, quod infamata Mater quoque Domini videretur.* Et D. Hieronymus in illud Itaiæ cap. 11. Egredietur virga de radice Jesse, & flos de radice eius ascendet: *Maria, inquit, virga est, flos Christus: at nunquam flos ascendit de virga foliis nudâ, prius virga foliis adumbratur & honestatur, quam flos ascendat. Prius ergo Maria viro erat honestanda, quam Christus nasceretur.* Adjicitque. *Ex quo colligere licebit quantâ observatione mulieres curare debeant, ut honorem ac bonam famam conferrent, ne aliquid occasionis dent, ut de eis verbum dicatur malum.*

XX. Placet iterum audire Divum Anselmum, si tamen Anselmus est in epist. ad Philipp. cap. 4. vers. 8. terentem vestigia D. Augustini lib. de Bono Viduit. cap. 22. ubi sic fatur. *Sanctorum conversatio etiam cauta debet esse, ne forte cum mala vita non sit per hanc vitam, mala sit fama per negligentiam: nec audiendi sunt, qui quando reprehensi aliquâ negligentia suâ, per quam fit, ut in malam veniant suspensionem, unde suam vitam longe abesse sciunt, dicunt sibi coram Deo sufficere conscientiam existimationem hominum non solum imprudenter, sed etiam crudeliter contemnentibus, cum occidunt animas aliorum, sive blasphemantium Verbum Dei, quibus secundum suâ suspensionem, quasi turpis quæ casta est, displicet vita Sanctorum: sive etiam cum excusatione imitantium non quod vident, sed quod putant.* Proinde quisquis à criminibus flagitiorum atque facinorum vitam suam custodit, sibi benè facit, quisquis autem famam, & in alios misericors est: nobis enim necessaria est vita nostra, aliis fama nostra. Et utique etiam quod aliis ministramus misericorditer ad salutem, ad nostram quoque redundat utilitatem.

XXI. Dicescunt etiam omnes summam Dei nostri bonitatem quam imitari debent:

dum enim homo propter hominem fieri voluit, consuluit ut id fieret cum virgini honoris incolumitate, quare maluit filius Fabri reputari: quod sibi præjudicare videbatur, quàm Matrem suam infamiam pati, inquit supra hoc cap. num. 3. versus finem Albertus Magnus.

Cùm Alexander Magnus aliquando ad matrem suam Olympiam scriberet, legimus hunc sibi titulum arrogasse, *Alexander Iovis filius*, quem mater increpavit rescribens, quod ut se Jovis filium faceret, matrem suam faciebat adulteram. Non ita Christus Dominus, ut humilitatis, ita & charitatis exemplar: cum enim verè esset Filius Dei, voluit tamen filius Fabri haberi, ne Sanctissima Virgo Mater sua aliquam infamiam notam incurreret. Illud est Dei genium nihil velle ad honorem suum cum detrimento tertii, cum tamen de supremo quod ei in omnes creaturas cõpetit dominio, de omnibus & in omnibus pro suo nutu & arbitrio absolutissimè disponere possit. Quin potius licet se quoad affectum velit omnibus preferri tamen quoad effectum & opera desiderat primo proximo subveniri & satisfieri: hoc observat Lanuza tom. 2. homil. 23. §. 19. num. 58. & seqq. ex illâ Responzione quâ Dominus Pharisæos retundit, quando associatis sibi Herodianis, eâ mente ut illum caperent in sermone, percunctati sunt an liceret tributum dare Cæsari an non? fuit autè hæc Christi responso: *Ostendite mihi Numisma census: quo exhibito, Cujus est, inquit, imago hæc & superscriptio? iisq; respõdentibus, Cæsaris.* Intulit ille, *Reddite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo:* sed nunquid Deus prior & prior Cæsare? quare ergo non dixit reddite quæ sunt Dei Deo, & Cæsari quæ sunt Cæsaris? hoc videbatur relictus ordo requirere: sed non ita Christus cœlestis magister: hæc responzione non Pharisæis solum & Herodianis satisfacere voluit, sed etiam nos docere, non solum solvendum esse à nobis Deo, quod Deo; & Cæsari, quod Cæsari debemus; sed etiam eo ordine illis solvendum quo verba hæc proferuntur, & exteriora ista: id est primò Cæsari, secundò Deo: si enim primò Deo quæ sunt Dei reddiderimus, cum omnia ista

ista omnino, & quæcumque, sint Dei, quid restabit quod Cæsari, quod proximo reddamus? prorsus nihil: Vide pro hac doctrinâ D. Bernardum serm. 50. in Cantic. ubi de ordine charitatis ad illa verba: *Introduxit me Rex in celam vinariam & ordinavit in me charitatem*, Cantic. cap. i. vers. 4.

XXIII. Secunda convenientia hujus matrimonii ex parte Deiparæ, quam tamen Divus Thomas citatus primo loco ponit, est D. Hieronymi in illud Matth. cap. i. *Cum esset desponsata Mater IESU Maria Ioseph*. Eusebii Emisiani homil. in vigil. Nativ. Dom. & aliorum quam plurimorum, ne scilicet ipsa lapidaretur à Judæis. *Si virum non habuisset*, inquit Emisenus citatus, & *gravida videretur*, nulla ei excusatio subvenire posset, ut quasi adultera non lapidaretur. *Quis enim ei crederet de Spiritu sancto ejus uterum intumuisse? erat enim hoc inusitatum & sine exemplo.*

XXIV. Sed si Beata Virgo non fuisset desponsata, quare lapidata fuisset, cum hoc supplicium esset adulteratum? ubi enim tunc fuisset adulterium si non erat matrimonium? Respondet Divus Thomas loco citato ad 4. tripliciter, primò, quod iudicio adulteratum lapidabatur secundum legem non illa solùm quæ jam desponsata erat vel nupta, sed etiam illa, quæ in domo Patris custodiebatur ut virgo quandoque nuptura: unde dicitur Deuteronomii cap. 22. si non est in puella inventa virginitas, lapidibus obruent eam viri civitatis illius & morietur, quia fecit nefas in Israël ut fornicaretur in domo Patris sui: juxta quod cum dicitur ne virgo lapidaretur ut adultera, non erit intelligendum quod lapidanda fuisset propter adulterium existimatum, sed quod punienda esset eadem penâ adulteræ. Sed hæc Responsio mihi non satisfacit, nam primò, Beata Virgo non custodiebatur ut virgo in domo Patris cum ejus parentes tunc essent mortui. Secundò, Levitici cap. 21. prohibetur Sacerdoti ne ducat scortum, non ergo tunc puniebantur puellæ simpliciter corruptæ penâ mortis: & Exodi 22. vers. 16. & 17. statuitur quod si seduxerit quis virginem necdum desponsatam, dormieritq;

cum eâ, dotabit eam, & habebit eam uxorem: si Pater virginis dare noluerit, reddet pecuniam juxta modum dotis quam virgines accipere consueverunt. Ex quibus locis aliisque quam plurimis manifestè colligitur in antiquâ lege simplicem fornicationem non fuisse morte punitam.

In duobus tamen casibus fornicaria morte plecebatur. Primò, si commisit fornicationem dum jam desponsata erat, propter violatam fidem sponsalium: Secundò, quando fornicaria post fornicationem in domo Patris commissam, ubi æstimabatur virgo, pro virgine se vendicans nubebat si probabatur ante fuisse corruptam, propter imposturam marito factam. De hac loquitur locus Deuteronomii citatus à D. Thomâ in responsione: & propterea in hoc casu, ut & in adulterio, ad quod hic proximè accedebat & aliquo modo reducebatur, Deus dederat signum ad dignoscendam illam quæ fuisset corrupta, ut patet ex eodem Deuteronomii loco: cum ergo in Beatâ Virgine si desponsata non fuisset non hi duo casus, sed simplex tantùm fornicatio præsumi potuisset non veniebat lapidanda.

Respondet ibidem D. Thomas secundò, potest dici secundum quosdam quod Beata Virgo erat de stirpe Aaron: unde erat cognata Elizabeth ut dicitur Luc. cap. i. Virgo autem de genere Sacerdotali propter stuprum occidebatur: legitur enim Levitic. c. 21. Sacerdotis filia si deprehensa fuerit in stupro & violaverit nomen Patris sui flammis exuretur: sed hæc Levitici lege non comprehenditur nisi filia ex Patre Sacerdote immediatè genita; qualis non fuit Beata Virgo.

Respondet tertio, ibidem D. Thomas, ex mente quorundam, dictum D. Hieronymi *ne lapidaretur à Judæis*, referti ad lapidationem infamiae. Sed tunc hæc convenientia eadem est cum præcedente. Quare hæc dimissa ad tertiam progrediamur.

Quæ dicit ideo Deum voluisse hoc matrimonium, ut Virgo à D. Iosepho curaretur quemadmodum & filius ejus, eique ab eo de necessariis provideretur: quæ quidem ratio se tenet ex

M m 2 parte

parte Virginis : eguit namque Maria adhuc tenera stirpis Davidicæ virguncula cum prole tot miseris & persecutionibus obnoxia, curatore qui eam adjuvaret in istis, debuitque ei esse certo quodam modo ac necessario obstructus, ut fuit D. Josephus ei matrimonio conjunctus.

XXIX. Hanc convenientiam eruo ex illis verbis Angeli ad D. Josephum Matth. cap. 2. *Accipe puerum & Matrem ejus, & fuge in Egyptum, &c.* & ex illis ibidem : *Accipe puerum & Matrem ejus & vade in terram Israel.* Ex quibus evidenter patet & Puerum & Matrem cœlitus fuisse curæ D. Josephi commissos : sed dicitur primò, ut accipiat puerum. deinde Matrem, triplici de causa : prima se tenente ex parte rerum commissarum. Secunda, ex parte Dei committentis ministerio istius Angeli. Tertia, ex parte Sancti Josephi commissarii. Ex parte rerum commissarum ut enim ait Albertus Magnus dicit puerum primo, *quia dignitatem habet per se, & prior debet esse in curâ & postea matrem, quia dignitas & cura Matris est propter puerum*, vel ut noster Imperfectus in Matth. Homil. 2. *Non propter matrem puer natus est, sed propter puerum Mater preparata est.* Ex parte Dei committentis, quia ab eo primariò electus, D. Josephus propter puerum ; secundariò propter Matrem : vide quæ dicturi sumus Tract. seq. cap. 10. Tandem ex parte D. Josephi commissarii, quia prima ipsius cura, amor, omniaque ipsius studia, cogitationes, sollicitudines, labores, cœlicam illam sibi commissam prolem respiciebant, propter quod Angelus ei eo modo loquebatur, quo ipse intus afficiebatur.

XXX. Sed quare tollenda Mater cum filio ? an fortè si inventus fuisset Christus etiam in eo casu Mater cum illo occidenda, ne fortè Christo sublato, alium fortè pareret, qui successurus esset loco Christi occisi in Regnum Davidis, & ex eo Herodem deturbaturus ? an Christum ob periculum ? Mariam ob confortium & individuum vitæ societatem ? hoc omninò certum : illud etiam probabilissimè.

XXXI. Tertia convenientia ut Matris dignitas humilitati societur, ut quantò

ipsa major est tantò se humiliet in omnibus, ut sit Mater Dei & uxor Fabri, hoc est summa simul & infima : summa dignitate, infima humilitate : sicque merita sua in immensum augeat, dum electa ad summum mundi fastigium, subditur tamen Fabro, atque ab ejus voluntate & nutibus tota dependet.

Dixit olim Plinius ad Trajanum Imperatorem & rectè, *Cui nihil ad augendum fastigium superest, hic adhuc uno modo crescere potest, si se submitat.* Ita crescere potuit, & certè etiam crevit Summa Mater mundi que Induperatrix Maria. Quid aliud illà quæ erat Dei Mater electa & effecta ? nihil : submitit illa se. Primò, dum ancillam se dixit. Secundò, dum Elisabethæ in puerperio ministravit. Tertiò, dum Josepho per omnia morem gessit ex animo : Quare assurrexit, & eò quidem altius quò se demisit profundius.

SECTIO III.

Causa seu convenientia hujus conjugii ex parte nostra.

CONVENIENS etiam fuit hoc matrimonium quoad nos ex multiplici capite, atque imprimis ut in illis factis conjugibus haberemus extremæ continentia exemplar absolutissimum, virginittatis nimirum etiam in ipso conjugio illibata : ut ab illis discant ii qui habent uxores, ut sint tanquam non habentes : quod licet sit maximè arduum, non tamen impossibile, ut patet in tot & tantis horum sequacibus, quos hic supra recensuimus cap. octavo per quatuor sectiones.

Secundò, voluit Christus Dominus dum homo fieri dignatus est propter homines, nasci ex virgine, ut virginittatem sibi acceptam esse demonstraret : voluit tamen esse desponsatam & conjugatam, ne videretur matrimonium averfatus : hâcque ratione duplicem hæresim confutaret, illorum scilicet qui castitati bellum indicturi erant, & eorum qui damnaturi erant nuptias : hinc D. Basilius Magnus homil. de humanâ Christi generatione loquens de Deiparâ, reddensque rationem cur desponsata